

พระปริยัติธรรม

ผลแห่งการอบรมเผยแผ่ธรรมปฏิบัติวิชาธรรมกายตั้งแต่ต้นมา ทำให้มีศิษยานุศิษย์เป็นจำนวนกว่าแสนคน ในจำนวนนี้ประมาณ หนึ่งกว่าคนที่ได้บรรลุ “ธรรมกาย” และหลวงพ่от่านได้ส่งพระภิกษุและอุบาสิกาส่งได้ธรรมกายแล้วนั้น ไปเผยแผ่เกือบทุกจังหวัดในประเทศไทย พระภิกษุสามเณรและอุบาสิกาส่งที่ได้รับยกย่องอยู่ในชั้นอาจารย์สอนวิปัสสนาภายในวัดปากน้ำ โดยใช้ให้ช่วยค้นคว้าวิชาธรรมกายอย่างคืบหน้าทุกวัน เป็นเวลายาวนานถึง ๒๓ ปีเศษ แม้กระนั้นหลวงพ่от่านก็ยังคงทำการค้นคว้าอยู่ตลอดเวลา ท่านเคยให้โอวาทแก่พระภิกษุสามเณรในพระอุโบสถว่า “พวกเธอพยายามให้ได้ธรรมกายเสียก่อนแล้วฉันจะสอนต่อไปให้อีก ๒๐ ปีก็ยังไม่หมด”

สมณศักดิ์

หลวงพ่อดาวพิกุล ได้รับสมณศักดิ์ เป็นพระครูสมณธรรม-สมาทาน แต่ พ.ศ.๒๕๖๓ นับแต่นั้นมาเป็นเวลา ๒๔ ปี จึงได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะสามัญที่ พระภาวนาโกศลเถระ ถือพัดยศพัดพื้นขาวอันเป็นตำแหน่งวิปัสสนาธุระ พ.ศ. ๒๕๙๒

การได้สมณศักดิ์ครั้งนี้ นับว่าเป็นด้วยคณะสงฆ์มนตรีได้ทราบ เกียรติคุณของท่านอยู่บ้าง จึงได้รับคะแนนส่งเสริมเป็นอันดียิ่ง พระพิมลธรรม (อาศภเถระ) วัดมหาธาตุด้วยแล้วส่งเสริมเต็มที่ และได้พยายามส่งเสริมมาทุกระยะกาล

เพราะพระพินลธรรม พอใจใน สุปัณฺธิของหลวงพ่อดปากน้ำ

พ.ศ.๒๔๙๔ ได้รับพระราชทานพัดยศเทียบเปรียญ

พ.ศ.๒๔๙๘ ได้รับพระราชทานสมณศักดิ์เป็นราชาคณะชั้นราช มีพระราชทินนามว่า “พระมงคลราชมุนี”

พ.ศ.๒๕๐๐ ได้รับพระราชทานเลื่อนสมณศักดิ์ เป็นพระราชาคณะชั้นเทพ มีพระราชทินนามว่า “พระมงคลเทพมุนี”

อาพาธ

เมื่อได้เลื่อนสมณศักดิ์เป็นพระมงคลราชมุนีแล้ว ต่อมาท่านได้อาพาธเกี่ยวแก่ความดันโลหิตสูง เริ่มแต่เดือนมีนาคม ๒๔๙๙ เป็นต้นมา มีอาการขึ้นๆ ลงๆ พล.ร.จ.เรียง วิภัติภูมิประเทศ ผู้อำนวยการโรงพยาบาลทหารเรือ แพทย์ประจำได้มาเยี่ยมอาการทุกเช้าเย็นและทำการพยาบาลด้วยตนเอง เมื่อเวลามาเยี่ยมตรวจอาการ อาการของโรคใดที่แพทย์สงสัย ได้เชิญผู้เชี่ยวชาญแต่ละสาขามาตรวจรักษา เช่นนายแพทย์ ผู้เชี่ยวชาญทางปอด ทางหัวใจ เป็นต้น โดยที่สุดได้เชิญคุณพระอัมพันตริกาพาธ ผู้เชี่ยวชาญชั้นเยี่ยมของประเทศไทย มาตรวจและแนะนำ เพราะท่านผู้นี้เป็นอาจารย์ของนายแพทย์ทั้งหมด ด้วย โรคนั้นมีแต่ทรงกับทรุด บางคราวก็ทำให้มีความหวังบ้าง

การได้รับสมณศักดิ์เป็นพระราชาคณะที่ พระมงคลเทพมุนี ก็อยู่ในระหว่างอาพาธ อาการของโรคเริ่มจะแสดงว่าหมดหวัง แต่กำลังใจของท่านยังแข็งแกร่ง ขอเข้าวังรับพระราชทานสัญญาบัตรได้ คณะวัดปากน้ำก็มีหวังอยู่ว่าคงจะหายจากโรคสักวันหนึ่ง นั้นเป็นแต่เพียงความหวัง ตั้งแต่เริ่มอาพาธจนถึงมรณภาพเป็นเวลา ๒ ปีเศษ หลวงพ่อก็ไม่ได้แสดงอาการรังทิดใจใดๆ เลย ต้อนรับแขกด้วยอาการยิ้มแย้มเสมอ เวลาจะลุกจะนั่งไม่พอใจให้ใครไปช่วยเหลือ ท่านพอใจทำอะไร ผู้อื่นคอยตามเพื่อช่วยเหลือเวลาท่านเซไปเท่านั้น

นอกจากโรคดังกล่าวแล้ว ยังมีโรคไล่เลือนกำเริบขึ้นอีก ถึงกับต้องไปทำการผ่าตัดที่โรงพยาบาลศิริราชในระหว่างพรรษา แม้กระนั้นท่านก็ไม่ยอมขาดพรรษา ดั้นรนมารับอรุณที่วัดปากน้ำจนได้ และได้มาอยู่โรงพยาบาลสงฆ์ ๒ ครั้ง ได้รับการพยาบาลเป็นอย่างดีทุกแห่ง

เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๐ อาการของโรคกำเริบมากขึ้น ท่านก็คาดว่า จะมรณภาพ จึงได้จัดการฌาปนกิจศพโยมหญิงของท่าน เพื่อสนองคุณมารดาในอวสาน เวลานั้นอาการก็หนักมากอยู่แล้ว แต่ด้วยกำลังใจอันเข้มแข็ง จึงพยายามมาบำเพ็ญกุศลได้จนตลอดพิธี

เวลานับเป็นปีๆ ที่กำลังอาพาธ ท่านได้กำจัดการความประมาททุกวิถีทาง ทุกเวลาเย็น ได้เรียกพระไปทำกัมมัฏฐานใกล้ๆ ท่านเป็นเวลา ๑ ชั่วโมงบ้าง ๒ ชั่วโมงบ้าง หรือเวลาอื่นก็มีเช่นนั้น เวลากลางคืนก็สั่งงานให้พวกปฏิบัติกระทำกัมมัฏฐาน จิตใจของท่านผูกพันอยู่อย่างนี้ ใครจะหักท้วงประการใด ท่านเพียงแต่ฟัง แต่ไม่ปฏิบัติตามคำทักท้วงนั้น

เมื่ออาพาธครบจำท่านได้ ๑ ปีเศษแล้ว วันหนึ่งท่านพูดกับผู้เขียนเรื่องนี้ว่า เจ็บคราวนี้ไม่หาย ไม่มียารักษา เพราะยาที่ฉันมีอยู่นั้นมันไม่ถึงโรค ท่านเปรียบว่ายาที่ฉันนั้นเหมือนมีแผ่นหินมารองรับกันไว้ ไม่ให้ยาซึมไปกำจัดโรคได้ ท่านบอกว่า กรรมมันบังไว้เป็นเรื่องแก้ไม่ได้ ท่านพูดแล้วก็ยิ้มด้วยอารมณ์เย็น

ตั้งแต่อาพาธจนมรณภาพ เจ้าคุณพระมงคลเทพมุนี ไม่มีอาการควรครวญครางแสดงอาการเจ็บปวด เว้นแต่ไม่รู้สีกตัว เมื่อได้สติก็กำจัดการได้ ไม่จู้จี้บ่นเอาแก่ใคร จะแสดงความไม่พอใจบ้างก็เฉพาะผู้ไม่มาปฏิบัติธรรมกับท่าน การห่วงใยใดๆ ไม่แสดงออก วางอารมณ์เฉย สิ่งใดต้องการถ้ามีก็เอา ถ้าไม่มีก็นิ่งเฉยและยอมรับความไม่มันนั้นด้วย

เรื่องอาหารการขบฉันระหว่างอาพาธ ใครทำถวายอย่างไร
ฉันอย่างนั้น ที่ถูกปากก็ฉันมาก สิ่งใดที่มีผู้ห้ามก็เลิกฉันสิ่งนั้น แม้จะ
ชอบก็ไม่พยายามจะฝืนคำห้ามของบุคคล อันผู้ที่ห้ามนั้นก็คือพี่สาว
ของหลวงพ่อกเอง บางทีการห้ามนั้นเกิดขัดใจกับผู้อื่นก็มีหลายครั้ง

เป็นอันว่า หลวงพ่อวัดปากน้ำได้ทำพระกัมมัฏฐานและ
ควบคุมการปฏิบัติด้วยตนเองตั้งแต่ต้นจนชีวิตเป็นอรหัตตมัย เวลา
ป่วยใช้ก็ควบคุมและสนใจในการปฏิบัติ ท่านให้ภิกษุมานั่งสมาธิใกล้ๆ
ท่านทุกวัน เป็นงานที่หลวงพ่อกหวังมาก และได้สั่งไว้ว่า งานที่เคยทำ
อย่างไร อย่าให้ทิ้ง จงพยายามกระทำไป และจงเลี้ยงภิกษุสามเณร
ดังเคยทำมาตลอดไปอย่าให้ขาด

ธรรมกาย

การปฏิบัติ
ธรรมตามหลักพระ
กัมมัฏฐาน อันเป็น
ปฏิบัติสูงสุดในพระ-
พุทธศาสนา ถ้าการ
ปฏิบัตินั้น เข้าชั้น
ปรมาตม ผู้ปฏิบัติก็ย่อม
เข้าถึงอมตสุข แม้ยัง

ไม่เข้าชั้นปรมาตม ก็ยังอำนวยผลแก่ผู้ปฏิบัติให้มีกาย วาจา ใจ สงบ
ระงับ อันผู้ปฏิบัติเข้าถึงธรรม ย่อมมีกาย วาจา ใจ ไกลจาก โลก โกรธ
หลง เป็นบุคคลคงที่ต่อหลักธรรม ไม่ก่อกรรมทำเวร

หลวงพ่อกวัดปากน้ำ ปฏิบัติเพื่อกำจัดโทษเช่นนั้น มีปฏิบัติ
เดินสายกลาง ไม่ห่วงในลาภสักการะเพื่อตน แต่ชวนช่วยเพื่อส่วนรวม
กิจการนิมนต์ทางไกลถึงกับค้างคืนแล้ว ท่านรับนิมนต์น้อยนัก โดย